

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2012. szeptember 14.

I. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a tanuló nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:**1.* Soroljon fel az ízületek alkotórészei közül négyet /4/!****4 pont**

- *ízületi fej*
- *ízületi rés*
- *ízületi tok*
- *ízületi porc*
- *ízületi szalagok*
- *ízületi nedv*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**4 pont**

Hol keletkezik az elsődleges vizelet?

... a Malpighi-testben ...

Honnan indul ki a húgyvezeték (ureter)?

... a vesemedencéből ...

Honnan indul ki a húgycső (urethra)?

... a húgyhólyagból ...

Élettani körülmények között tartalmaz-e fehérjét a végleges vizelet?

... nem ...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. Húzza alá a medencecsontot alkotó csontokat!**3 pont**

- combcsont
- csípőcsont
- ülőcsont
- hátcsigolya
- szegycsont
- szeméremcsont

(Csak a három /3/ válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

4. **Rendelje a betegségek lefolyásának formáihoz azok jellemzőit! Írja a csoportok mellé a hozzájuk tartozó adatokat!**

6 pont

A betegség lefolyásának jellemzői:

1. rövid ideig tart (1-2 naptól 2-4 hétig)	4. heves tünetekkel jár
2. hosszantartó (évekig, évtizedekig)	5. nem jár viharos tünetekkel
3. elhúzódó lefolyású (max. 4-6 hét)	6. nyugalmi és aktív szakaszok váltakoznak

A betegség lefolyásának formái:

Heveny / akut: ... *1, 4*.....

Félheveny / szubakut: ...*3, 5*.....

Idült / kronikus: ...*2, 6*.....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **Sorolja fel az arckoponya csontjait!**

4 pont

- *felső állcsont*
- *járomcsont*
- *rostacsont*
- *orrcsont*
- *állkapocs*
- *ekecsont*
- *könnycsont*
- *szájpad csont*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

6. **Írja le az izomműködés élettanával kapcsolatos alábbi fogalmakat!**

2 pont

Küszöbinger: ...*minimális ingererősség, melyre az izom összehúzódással válaszol...*

Kontrakció: ...*egy izomrost összehúzódása....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. **Párosítsa a mozgásszervi betegségeket jellemzőikkel! Írja a csoportok mellé a hozzájuk tartozó számokat!** 3 pont

Betegségek:

1. sokízületi gyulladás (RA)
2. SPA (spondylitis ankylopoetica)
3. reumás láz

Betegségek jellemzői:

- A kéz kisízületeinek fájdalmas, fokozatos ízületi eldeformálódásával járó betegség: ... **1**...
- Hetekkel egy lezajlott mandulagyulladás után jelentkeznek a nagyízületek fájdalmas gyulladása, később szívbelhártya-gyulladást is okozhat: ... **3**...
- A gerincoszlop kisízületeinek gyulladása miatt a gerincmozgások beszűkülése, fokozott háti görbület kialakulása és csontos rögzülése: ... **2**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. * **Nevezze meg alakjuk szerint az emberi csontokat! Írjon egy-egy /1-1/ példát mindegyik mellé!** 4 pont

- *hosszú, csöves csontok – combcsont, felkarcsont*
- *rövid csontok - ujjperccsontok*
- *lapos csontok - lapockacsont, medencecsont*
- *szabálytalan alakú csontok - csigolyák*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

9. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** 2 pont

Melyik sejt feladata a szervezetben az ellenanyag (immunglobulin) termelés?

- *B lymphocyta*

Melyik sejtet nevezünk nagy falósejtnek?

- *monocyta*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Ismertesse a lép (lien) feladatát!

2 pont

- *lymphocytaképzés*
- *a vér raktározása*
- *vörösvértestek lebontása („temetője”)*
- *vérlemezkék lebontása („temetője”)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

11.* Soroljon fel a vérrögösödés (trombózis) keletkezésében szerepet játszó tényezők közül négyet /4/!

2 pont

- *az érbelhártya sérülése*
- *a keringés lassulása, pl. vénás pangás során*
- *nagy hasi műtétek és szülés utáni állapotok*
- *erek tartós, kóros tágulata pl. alsó végtag kitágult visszerei*
- *a vér összetételének megváltozása*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

12. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

3 pont

Hol termelődnek a lymphocyták?

- *a nyirokrendszerben*

Hol történik a vörösvértestek képzése?

- *a vörös csontvelőben*

Hol történik a vörösvértestek lebontása?

- *a lépben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Sorolja fel az orr melléküregeit!

2 pont

- *homloküreg*
- *arcüreg*
- *ékcsonthi üreg*
- *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

14.* **Határozza meg a légzőrendszer feladatát!** **2 pont**

A szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvétele és továbbítása, a széndioxid leadása.

15. **Párosítsa a betegségeket tüneteikkel!** **4 pont**
Írja a betegségek betűjele mellé tünetének számát!

A. tüdőtályog	1. gennyes köpet
B. tüdővizenyő	2. élénkpiros színű, vérköpés
C. tüdőasztma	3. bőséges, szilvalészerű köpet
D. TBC	4. üvegszerű, tapadós köpet

A: ...*1*... ; B: ...*3*... ; C: ...*4*... ; D: ...*2*... ;

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. **Írja le, hol kezdődik az alábbi tápanyagok bontása!** **3 pont**

Szénhidrátok: ...*szájüreg*...

Fehérjék: ...*gyomor*...

Zsírok: ...*vékonybél*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. **Sorolja a fog (dens) feladatait!** **2 pont**

- *a harapás*
- *a táplálék őrlése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* **Soroljon fel a fekélyes vastagbélgyulladás tünetei közül négyet /4/!** **4 pont**

- *véres, nyákos széklet*
- *fájdalmas székletürítés*
- *görcsös hasi fájdalom*
- *étvágytalanság*
- *láz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**5 pont**

Hol termelődik az eritropoetin?

...vesékben...

Mennyi a végleges vizelet fajsúlya?

...1020-1025...

Tartalmaz-e élettanilag a végleges vizelet urobilinogént?

...tartalmaz...

Tartalmaz-e élettanilag a végleges vizelet bilirubint?

...nem tartalmaz...

Mely szerv helyezkedik el a vese középső zsíros tokjába beágyazva?

...mellékvese...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Húzza alá a felsoroltak közül azokat az alkotórészeket, amelyek a végleges vizeletben élettanilag megtalálhatók!**2 pont**- kreatinin

- cukor

- húgysav

- fehérje

- bilirubin

- karbamid- urobilinogén

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

21.* Ismertesse a vesekőképződés hajlamosító tényezőit!**2 pont****Írjon kettőt /2/!***- vizeletpangás a húgyutak szűkülete vagy elzáródása miatt**- a vizelet fertőződése**- kőképző anyagok felszaporodása a vizeletben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Sorolja fel a férfi belső nemi szerveket!**3 pont***- here**- mellékhere**- ondóvezeték**- ondózsínór**- ondóhólyag**- dűlmirigy*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**3 pont**

Mely szerv biztosítja a petesejt továbbítását a méh felé?

- *a petevezeték*

Mi borítja a méh falának belső rétegét?

- *méhnyálkahártya*

Hol termelődik a progeszteron?

- *petefészekben a sárgatest termeli*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Határozza meg a meddőség/sterilitás fogalmát!**2 pont**

Fogamzásgátlást nem alkalmazó egészséges szexuális életet élő (férfi-nő) esetben, ha 1-2 év alatt sem jön létre a megtermékenyülés, meddőségről/sterilitásról beszélünk.

25. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**2 pont**

Hol termelődik az aldoszteron?

- *a mellékvese kéregállományában*

Mi az androgének feladata?

- *a másodlagos férfi nemi jelleg kialakításáért felel*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26. Ismertesse a tiroxin és trijód-tironin hormonok hatásait!**3 pont**

- *fokozzák a szervezet anyagcsere folyamatait*

- *emelik a vércukorszintet*

- *emelik a légzésszámot*

- *fokozzák a szívműködést*

- *a szervezet hőközpontjának működését stimulálják*

- *a szellemi működéshez szükségesek*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

27.* Ismertesse a tetánia kialakulásnak okait, tüneteit, kezelését!

3 pont

Oka:

- *a vérszérum Ca - szintjének csökkenése*
- *a mellékpajzsmirigy csökkent működése*

Tünetei: Írjon hármat /3/!

- *kéz- és lábujjak zsibbadása*
- *a kéz őzfejtartása*
- *„ördögi vigyor”-mimikai izmok görcse*
- *szapora szív működés*
- *gégeizmok görcse - fulladás!*

Kezelése:

- *Ca-injekció adása intravénásan*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

28. Sorolja fel a neuron részeit magyarul vagy latinul!

3 pont

- *sejttest /perikaryon vagy stoma/*
- *plazmanyúlvány /dendrit/*
- *idegrost /neurit vagy axon/*
- *végfácska /telodendrion/*
- *mag /nucleus/*
- *magvacskák /nucleolus/*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

29. Válaszoljon röviden az idegrendszerre vonatkozó alábbi kérdésekre!

3 pont

Hol található az agyban a beszéd motoros központja?

- *az egyik féltekében a Sylvius-féle árok fölött*

Hol található a hallás kérgi központja?

- *a halánték lebenyben*

Hogyan nevezzük az idegrendszer támasztószövetét?

- *neuroglia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Ismertesse a sclerosis multiplex (SM) kialakulásnak okát, 4 pont
és tüneteit!

Oka:

- ismeretlen (az idegsejtek myelinhiüvelyének pusztulása)

Tünetei: Írjon hármat /3/!

- látászavar, érzékszavarok

- akadozó beszéd

- spasticus bénulások

- mozgászavarok, nyelési zavarok

- incontinentia

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

31. Sorolja fel a bőr rétegeit magyarul! 3 pont

- külső hám

- irha

- bőr alatti kötőszövet

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

32.* Fogalmazza meg a binokuláris látás lényegét! 2 pont

Mindkét szemben a látott tárgyról külön-külön kép keletkezik,
de a két szem összehangolt működése révén, egy látóéretet jön létre,
így a tárgyakat két szemmel is egynek látjuk.

33.* Határozza meg az árpa és jégárpa betegség lényegét! 2 pont

Az árpa a pillavázban elhelyezkedő mirigyek kivezető nyílásának
elzáródása okozta gyulladós duzzanat.
Jégárpának hívjuk, ha a gyulladós góc kemény csomó formájában
betokozódik.

34.* Sorolja fel a csonttörés (fractura) tüneteit!
Írjon négyet /4/!

2 pont

- *fájdalom*
- *duzzanat*
- *kóros alakváltozás*
- *vérömleny (haematoma)*
- *működéskiesés (functio laesa)*
- *rendellenes mozgathatóság*
- *csontrecsegés (crepitatio)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)